

## Saloobin Tungo Sa Pagsulat Ng Akademikong Sulatin, Ekstensibong Pagbasa at Akademikong Performans Ng Mga Mag-Aaral Sa Asignaturang Filipino Sa Senior High School Ng Andres Bonifacio College, INC.

Cherryl G. Sambico, MAFIL; Leo C. Naparota, PhD

*Teacher, Department of Education, Katipunan District, Katipunan, Philippines*

*Dean, College of Arts and Sciences and School of Criminal Justice Education, Andres Bonifacio College, Inc.,  
Dipolog City, Philippines*

**ABSTRAK :** Ang pag-aaral na ito ay naglalayong suriin ang mga saloobin tungo sa pagsulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa at ang kanilang kaugnayan sa akademikong performans ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino sa Senior High School sa Andres Bonifacio College, Inc. sa taong panuruan 2024-2025. Gumamit ito ng descriptive-correlational na pamamaraan ng pananaliksik. Ang mga istatistikang kasangkapan na ginamit ay ang bilang ng, Mean, standard deviation, at Spearman Rank-Order Correlation Coefficient (Spearman rho), gamit ang *Microsoft Excel Data Analysis ToolPak* bilang estadistikal na software. Natuklasan sa pag-aaral na ang mga respondente ay mayroong mataas na antas ng saloobin sa pagsulat ng akademikong sulatin. Subalit katamtaman ang antas ng kanilang saloobin sa ekstensibong pagbasa habang lubos na mahusay naman sa akademikong performans sa asignaturang Filipino. Lumabas din sa pag-aaral na mayroong mahinang ugnayan ang nakita sa pagitan ng akademikong performans ng mga respondente at ang kanilang mga saloobin sa ekstensibong pagbasa sa asignaturang Filipino. Batay sa pag-analisa ng mga natuklasan at konklusyon sa pag-aaral na ito, inirekomenda ng mananaliksik na gumamit ang mga guro ng mga estratehiyang nakakaengganyo sa mga mag-aaral na magbasa at magsulat sa wikang Filipino.

**MGA SUSING SALITA:** *Saloobin sa pagsulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa, akademikong performans.*

### I. INTRODUCTION

Ang saloobin tungo sa pagsulat at pagbasa ay napakahalagang sangkap sa pagkatuto ng isang mag-aaral. Ang salitang “pagbasa” at “pagsulat” ay dalawa sa limang makrong kasanayan na kinakailangang taglayin ng isang mag-aaral upang matutunan at maging sanay sa isang wika. Ang pagsulat ay isang mabisang tulay sa pakikipagkomunikasyon na gumagamit ng mga simbolo upang maiparating ang mga kaisipan sa isang mababasa na paraan. Ito ay sinang-ayunan sa pananaliksik nina Amarga and Quirap (2024), na ang gawaing pagsulat ay nagpapalalim at nagpapayaman sa kasanayan na may kakayahang itaas ang maraming mga aspeto ng ating pag-iral, anuman ang aplikasyon nito sa personal o propesyonal na larangan. Ang pagbasa naman ay nangangahulugang pagsasatinig ng mga nakalimbag na simbolo. Ayon naman sa pananaliksik ni Torres (2019) na sa pamamagitan ng pagbabasa ay mas lalong napapayabong ng isang mag-aaral ang mga naunang kaalaman. Ang pagbabasa ay isang susi sa pagkatuto sa paaralan at sa buong buhay. Pinapayagan ng kasanayan na ito ang bawat isa na ikonekta ang kanilang nakaraang kaalaman sa kanilang pag-aaral, mapabuti ang kanilang pag-unawa sa mga ideya at kasanayan, at matiyak na ang mga ito ay patuloy na ipasa sa susunod na henerasyon.

Ang pag-aaral na isinagawa nina Urbano et al. (2021) ay naglalayong malaman ang kasalukuyang kakayahan at kasanayan ng Senior High School School na mga mag-aaral sa Metro Manila, Philippines, hinggil sa “Academic Reading and Writing through Need Analysis”. Lumabas sa pag-aaral na sa 100 na Senior High School na mag-aaral 7 ang nakakuha ng pinakamataas na marka at 7 ang nakakuha ng pinakamababa na marka. Lumalabas sa pag-aaral na nahihirapan ang mga mag-aaral sa mga mababanggit na usaping. Una, nakakakikilala sa iba’t ibang balangkas sa pagkatuto (depinasyon ng mga salita, paghahambing at pagkakaiba, pagsasalaysay, at pabibigay kahulugan sa mga salita). Pangalawa, pag-aanalisa sa pagkakaugnay, organisasyon, gramatika at mekanismo ng salita. Pangatlo, maling gramatika. Pang-apat, limitadong bokabularyo at panglima ay paggamit ng iba’t ibang proseso sa pagbabalangkas ng isang akademikong sulatin.

Ang mag datos na nabanggit mula sa resulta ng pag-aaral na isinagawa sa mga pampublikong paaralan sa Metro Manila, Philippines ay naghahatid sa mananaliksik ng rason upang lubos na pag-aralan ang mga mag-aaral mula sa pribadong paaralan. Sapagkat, maaring ang wikang Ingles na siyang ginagamit sa kani-kanilang mga tahanan at maging sa kanilang mga paaralan ay maaring makaapekto sa kanilang akademikong performanse, antas ng saloobin sa pagsulat at pagbasa. Ang mga pahayag na ito ay pinagtutibay pahayag mula sa pananaliksik ni Caluscusan (2022), na naging hamon ng mga mag-aaral ang asignaturang Filipino dahil mas sanay sila sa paggamit ng wikang Ingles, gusto nilang magbasa ng panitikang Ingles at nahihirapan sa mga panitikang Filipino.

Natuklasan sa isinagawang pag-aaral nina Totto and Ramos (2021) na ang mga mag-aaral sa kasalukuyang panahon ay nahihirapang magkaroon ng pagkakataong magtagumpay sa pagsulat ng isang akademikong sulatin sapagkat, kulang sila sa pangkalahatang kaalaman na kinakailangan upang mapalawak ang isyu o paksa na kanilang tinatalakay. Ang tamang paggamit ng wika, na kinabibilangan ng mga aspeto tulad ng pagbabaybay, paggamit ng bantas, morpolohiya at sintaksis, ay kumakatawan sa mga hamong kinakaharap ng mga mag-aaral sa kasalukuyan. Ang mga hamong ito na may kaugnay sa pagbabasa at pagsulat ay lumaganap sa mga mag-aaral mula sa iba't ibang sekondaryang paaralan.

Bilang guro ay kinakailangan masuri ang lebel ng pandamdamin at kognitib domeyn ng isang mag-aaral upang malaman kung talagang naitindihan, nagustuhan at naisabuhay nila ang paksang tinalakay. Ang pagbabasa ay tumutulong sa mga indibidwal na malinang ang intelektuwal, pisikal, sikolohikal, sosyal na pakikipagkomunikasyon, kasali na ang kritikal na pag-iisip, pagkamalikhain, at simpatiya sa ibang tao. Nagbibigay ito ng malawang koneksyon sa iba't ibang klase ng kaalaman, nagpapalawak ng mga pananaw sa lahat ng bagay, at nagbibigay-daan para sa pag-alam sa iba't ibang mga ideya. Ang pahayag ay sinusupportahan ng resulta ng pag-aaral ni Augusto (2022) na pinamagatang "Correlation of Student's level of Reading Comprehension in Filipino Language and Self-Esteem", naglalahad na ang pagkatuto ng isang mag-aaral ay hindi lamang nakasento sa pagtuturo, kung hindi ay pati na rin sa mga salik na nakakaapekto sa gawaing pagkatuto ng mga mag-aaral. Bilang kaugnayan, kinakailangan na ilagay sa pagtuto ng guro ang salik na susukat sa kognitib at pandamdamin domeyn ng bawat mag-aaral.

Pinagtutibay ng lahat ng pag-aaral at literaturang nabanggit na ang saloobin sa pagsulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa ay maaari makaapekto sa pagiging produktibo ng mga mag-aaral at mapigilan na malinang ang kanilang akademikong performans dahil sa maraming mga kadahilanan na nakapalibot sa pag-aaral ng pagsulat at pagbasa sa asignaturang Filipino. Kabilang na rito ay ang pagkakaroon ng takot na makagawa ng mali, makatanggap ng puna mula sa mali, limitadong kaalaman sa bokabularyo upang maipahayag ang kanilang sariling saloobin at kakulangan sa pag-alam ng mga kahulugan ng mga salita sa asignaturang Filipino.

Bilang tugon sa isyung ito, ang mananaliksik ay naglalayong masuri ang saloobin ng mga mag-aaral tungkol sa pagbasa ng akademikong sulatin at sa ekstensibong pagbasa, gayundin ang kalidad ng trabaho ng mga guro sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc.

Ninainas ng pananaliksik na ito na malaman kung mayroon bang makabuluhang pagkakaiba ang demograpikong profayl ng respondente kung saloobin sa pasulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa at akademikong performans ang pag-uusapan. Ang pananaliksik na ito ay makakatulong sa lahat ng mga mag-aaral sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. sapagkat matutugunan nito ang mga problema kinakaharap na may kinalaman sa pagsulat ng akademikong sulatin at ekstensibong pagbasa sa wikang Filipino.

## II. RESEARCH OBJECTIVE

### Paglalahad ng Suliranin

Ang pag-aaral na ito ay naglalayong suriin ang mga saloobin tungo sa pagsulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa at ang kanilang kaugnayan sa akademikong performans ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. sa taong panuruan 2024-2025.

Tuon sa pag-aaral na ito na sagutin ang mga sumusunod na katanungan:

1. Ano ang antas ng saloobin sa pagsulat ng akademikong sulatin ng mga respondente?
2. Ano ang antas ng saloobin sa ekstensibong pagbasa ng mga respondente?
3. Ano ang antas ng akademikong performans ng mga respondente?
4. Mayroon bang pagkakaugnay ang antas ng saloobin sa akademikong sulatin kapag sinuri ayon sa akademikong performans?
5. Mayroon bang pagkakaugnay ang antas ng saloobin sa ekstensibong pagbasa kapag sinuri ayon sa akademikong performans?

### III. METHODOLOGY

Ang pag-aaral na ito ay gumamit ng **deskriptibo-korelasyonal** na disenyo, kung saan ang mananaliksik ay **nangalap ng datos sa pamamagitan ng pagpapamudmod ng talatanungan** sa mga respondente. Pinili ang **pamamaraang sorbey** sapagkat layunin nitong makuha ang mga impormasyon at pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa **saloobin sa pagsulat ng akademikong sulatin, ekstensibong pagbasa, at akademikong performans** sa asignaturang Filipino. Ayon kina **Creswell at Guetterman (2019)**, ang survey ay isang pamamaraan ng pananaliksik na ginagamit upang mangalap ng datos mula sa naunang tinukoy na pangkat ng mga respondente upang makuha ang mahahalagang impormasyon at pananaw tungkol sa iba't ibang paksang pinag-aaralan. Samantala, ang **korelasyonal na pananaliksik** ay isang **di-eksperimental** na pamamaraan kung saan sinusukat ang mga baryabol at tinutukoy ang **istatistikal na ugnayan** sa pagitan ng mga ito nang walang manipulasyon o pagkontrol sa mga salik na maaaring makaapekto sa resulta (Bhat, 2019). Dahil dito, isinagawa ang pag-aaral upang matukoy kung may **makabuluhang ugnayan** sa pagitan ng saloobin sa pagsulat, ekstensibong pagbasa, at akademikong performans ng mga mag-aaral.

Ang mga respondente ng pag-aaral ay binubuo ng isandaa't pitumpu't limang (175) mag-aaral sa Baitang 11 at 12 mula sa iba't ibang espesyalisasyon—Science, Technology, Engineering, and Mathematics (STEM), Accountancy, Business and Management (ABM), Humanities and Social Sciences (HUMSS), at Technical-Vocational-Livelihood (TVL)—sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc., Dipolog City, taong panuruan 2024–2025. Gumamit ang mananaliksik ng purposive sampling at tinukoy ang target na populasyon na tatlong daan at siyam (309) mag-aaral. Gayunman, isandaa't pitumpu't limang (175) respondente lamang ang nakasagot at nakapagbalik ng talatanungang ipinamudmod.

### IV. RESULTS AND DISCUSSION

#### SALOOBIN TUNGO SA PAGSULAT NG AKADEMIKONG SULATIN

##### Talahanayan 1

*Ang antas ng saloobin tungo sa pagsulat ng akademikong sulatin.*

| Mga Deskriptor                                                                                                                                       | AWV  | SD    | Paglalarawan  | Interpretasyon |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------|---------------|----------------|
| 1. Ako ay may tiwala sa aking sariling kakayahan sa pagsulat akademikong sulatin sa paraang organisado.                                              | 3.70 | 0.853 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 2. Ako ay kampati na gumamit ng ibang-ibang uri ng akademikong batis ng kaalaman upang masuportahan ang mga argumentong aking isinulat.              | 3.74 | 0.823 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 3. Kapag natapos kong isulat ang isang akademikong sulatin ay tumataas ang aking tiwala sa sariling kakayahan sa pagsulat.                           | 3.63 | 0.912 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 4. Ang mga positibong puna at komento mula sa aking guro at kaklase ang dahilan upang mas tumaas ang aking tiwala sa sariling kasanayan sa pagsulat. | 3.83 | 0.898 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 5. Sa patuloy na pagpaeensayo at pagtanggap ng mga puna ay naniniwala akong mas malilinig pa ang aking kakayahan sa pagsulat.                        | 3.81 | 0.876 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 6. Nalaman ko na ang anxiety at stress ay nakakaapekto sa antas ng aking kasanayan sa pagsulat.                                                      | 3.79 | 0.901 | Sumasang-ayon | Mataas         |
| 7. May tiwala ako sa aking kakayahan sa pagwasto at pagrebisa ng aking sariling akda.                                                                | 3.52 | 0.934 | Sumasang-ayon | Mataas         |

|                                                                                                                                                                                          |             |              |                      |               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|----------------------|---------------|
| 8. Naniniwala ako na kaya kong hanapan ng solusyon ang mga mahihirap na pagsubok habang nagsusulat ng akademikong sulatin.                                                               | 3.53        | 0.915        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 9. Madalang lamang akong nakakaramdam ng pagkabalisa kapag nagsusulat ng akademikong sulatin.                                                                                            | 3.46        | 0.786        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 10. Kapag nakikita kung umuunlad ang kasanayan sa pagsulat ng aking mga kaklase ay mas lalo akong naeenganyong magtiwala sa aking sariling kakayahan sa pagsulat ng akademikong sulatin. | 3.63        | 0.949        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 11. Nakita kong nakakaengganyo ang bawat paksang aking tatalayin sa akademikong sulatin.                                                                                                 | 3.58        | 0.825        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 12. Naniniwala ako na ang aking kasanayan sa pagsulat ng akademikong sulatin ay magbibigay ng malaking epekto sa mga darating na oportunidad sa larangang aking mapipili sa hinaraharap. | 3.71        | 0.870        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 13. Ako ay naeengganyong paunlarin pa ng lubos ang aking kasanayan sa pagsulat.                                                                                                          | 3.69        | 0.901        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 14. Ang aking takdang-aralin sa akademikong sulatin ay pinaglalaanan ko ng tamang oras upang matapos.                                                                                    | 3.59        | 0.865        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 15. Nakikita kong mahalaga ang pagkakaroon ng kasanayan sa pagsulat ng akademikong sulatin.                                                                                              | 3.83        | 0.891        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 16. Palagi akong nangangalap ng karagdagang datos/kaalaman upang umunlad pa ang pagkasulat ng aking akademikong sulatin.                                                                 | 3.57        | 0.887        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 17. Kapag ako ay nakapasa ng isang detalyadong akademikong sulatin ay labis ang aking nararamdaman na kasiyahan.                                                                         | 3.69        | 0.909        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 18. Palagi kong ibinabahagi sa iba ang aking ginawang sulatin upang makakuha ng mga puna.                                                                                                | 3.47        | 0.981        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 19. Alam ko ang kahalagahan ng pagsunod sa mga ibinigay na mga alituntunin at mga panuto sa takdang-aralin hinggil sa pagsulat ng akademikong sulatin.                                   | 3.74        | 0.895        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| 20. Palaging akong humihingi ng puna at payo kapag hindi ako panatag sa aking ginawang takdang-aralin.                                                                                   | 3.71        | 0.863        | Sumasang-ayon        | Mataas        |
| <b>Mean &amp; SD</b>                                                                                                                                                                     | <b>3.66</b> | <b>0.521</b> | <b>Sumasang-ayon</b> | <b>Mataas</b> |

*AWV-Average Weighted Value, SD-Standard Deviation*

Inilalahad sa Talahanayan 1 ang pananaw ng mga respondente sa pagsulat ng akademikong sulatin sa asignaturang Filipino. Dalawampung (20) pahayag ang naglalarawan sa mga konsepto, at ang bawat pahayag ay iniantas ng mga respondente bilang "mataas." Sa karaniwan, makikita sa talahanayan na ang mga mag-aaral sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. sa Dipolog City na mga kalahok sa sarbey ay karaniwang may "mataas" na saloobin sa akademikong sulatin sa Filipino. Samakatuwid, ang mga saloobin ng mga mag-aaral sa Baitang 11 at 12 ay "mataas" at "positibo." Nangangahulugan ito na alam ng mga estudyante kung ano mismo ang gusto at inaasahan nila mula sa isang klase sa pagsusulat. Ito ay maaaring magpahiwatig na ang mga mag-aaral na ito ay handa na gawin ang anumang kinakailangan upang matugunan ang kanilang mga hangarin dahil sila ay may kamalayan sa kanila. Bukod pa rito, posibleng naniniwala ang mga mag-aaral na ang

akademikong pagsulat sa Filipino ay napakahalaga upang pukawin ang kanilang pagkamausisa at maging inspirasyon sa kanila na pag-aralan pa ang wika. Higit pa rito, maaaring napagtanto ng mga mag-aaral sa Baitang 11 at 12 na ang mga saloobin ay kritikal sa akademikong pagsulat bilang bahagi ng pagkuha ng wika dahil nakakaapekto ito sa tagumpay o pagkabigo sa kanilang pag-aaral.

Kapansin-pansin, isang kritikal na salik sa pagiging epektibo ng pag-aaral ng lokal na wika ay ang pagkakaroon ng magandang saloobin tungkol sa wika, kultura, at proseso ng pagkuha ng wika. Maaaring hikayatin ng isang positibong pananaw ang mga mag-aaral na makipag-ugnayan sa mga katutubong nagsasalita, na nagdaragdag sa dami ng impormasyong nalantad sa kanila. Ang pagiging positibo ay hinihikayat ang mga mag-aaral na gumamit ng iba't ibang mga diskarte sa pag-aaral na maaaring makatulong sa kanila na isulong ang kanilang mga kakayahan sa pagsusulat. Ang mga positibong saloobin ay hinihikayat ang mga mag-aaral ng wika na maglagay ng higit na pagsisikap sa pangkalahatan, na kadalasang humahantong sa napakalaking tagumpay sa kakayahan sa wika at kakayahan sa mga kakayahan sa wika tulad ng pagsasalita, pakikinig, pagbabasa, at pagsusulat.

Ang mga natuklasan sa kasalukuyan ay umaayon kay Rebato (2024), na tumukoy ng isang nangingibabaw na positibong disposisyon sa wikang Filipino ng mga respondente, na nagmumungkahi ng isang magandang kapaligiran para sa pagsulong ng wika at pakikilahok sa kultura. Dahil dito, iminungkahi ni Ariaso (2020) na dapat bigyang-diin ng mga tagapagturo ang pagpapaunlad ng mga positibong saloobin sa pagtatamo ng Filipino at pahasayin ang pagganyak ng mag-aaral sa pamamagitan ng pagbibigay ng angkop na mga gantimpala at papuri kasunod ng pagpapakita ng inaasahang pag-uugaling nauugnay sa pag-aaral.

## SALOOBIN TUNGO SA EKSTENSIBONG PAGBASA

### Talahanayan 2

*Ang antas ng saloobin tungo sa ekstensibong pagbasa.*

| Mga Deskriptor                                                                                                         | AWV         | SD           | Paglalarawan               | Interpretasyon    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------------|----------------------------|-------------------|
| 1. Sa pagbabasa na may tunguhing maglibang ay nakapagbigay ng positibong epekto sa aking kasanayan sa Wikang Filipino. | 3.47        | 0.987        | Sumasang-ayon              | Mataas            |
| 2. Ang pagbabasa ng nobela ay isang gawaing nakapagbibigay ng aliw sa akin.                                            | 3.20        | 1.130        | Medyo sumasag-ayon         | Katamtaman        |
| 3. Ang pagbabasa ng magasin at nobela ay isang gawaing pambabae at hindi para sa lalaki.                               | 2.52        | 1.212        | Di-sumasang-ayon           | Mababa            |
| 4. Hindi nakakaastig ang pagbabasa sa pampublikong lugar kagaya ng sakayan ng dyip at mga parke.                       | 2.44        | 1.127        | Di-sumasang-ayon           | Mababa            |
| 5. Ang labis na pagbabasa ay maaring magbunga ng karamdaman sa utak.                                                   | 2.46        | 1.226        | Di-sumasang-ayon           | Mababa            |
| <b>Mean &amp; SD</b>                                                                                                   | <b>2.82</b> | <b>0.747</b> | <b>Medyo sumasang-ayon</b> | <b>Katamtaman</b> |

*AWV-Average Weighted Value, SD-Standard Deviation*

Ang mga datos sa Talahanayan 2 ay nagpapakita ng saloobin ng mga respondente sa ekstensibong pagbasa sa asignaturang Filipino. Isinasaad ng datos na ang mga mag-aaral ay nagpahayag ng iba't ibang antas ng kasunduan sa lahat ng aytem na ipinakita sa talahanayan. Ang mga natuklasan ay nagpakita na ang average ay sumasalamin sa katamtamang antas ng saloobin ng mag-aaral sa ekstensibong pagbasa sa Filipino. Ang mga natuklasan ay nagpapahiwatig na ang mga kalahok ay kinikilala ang kanilang kapasidad na pahasayin ang kanilang mga kakayahan at kasanayan gamit ang pagsumikapan, tiyaga, at pagiging bukas sa feedback at mga pagkakataon sa pag-aaral. Maaari rin silang maniwala na ang paglalaan ng makabuluhang pagsisikap at paggalugad ng iba't ibang paraan ng pagtuturo sa silid-aralan ng Filipino ay maaaring humantong sa mga pagpapahusay. Higit pa rito, maaaring nakilala ng mga kalahok na ang mga negatibong saloobin sa wika ay maaaring humantong sa mga indibidwal na humiwalay sa wikang iyon sa pamamagitan ng makabuluhang pagbabago sa kanilang pananalita.

Ayon kay Rebato (2024), ang kahalagahan ng mga saloobin sa wika ay makikita sa iba't ibang mga domeyn tulad ng pag-aaral ng wika, pagbuo ng pagkakakilanlan, pagpapanatili ng wika, at pagpapalano ng patakaran sa wika, bukod sa iba pang mga aspeto ng pag-unlad ng wika. Ang likas na katangian ng mga saloobing ito ay tuluy-tuloy at kumplikado, na nakakaimpluwensya sa kung paano natin nakikita, nakikipag-ugnayan, at nag-aayos ng mga social framework. Dahil dito, ang pagsusuri sa mga saloobin ng wika ay tumutulong sa pagkakategorya ng mga komunidad ayon sa kanilang mga koneksyon sa pagitan ng grupo at, kapag pinagsama sa iba pang mga diskarte, sinusukat ang mga posibilidad para sa paglago ng materyal.

### AKADEMIKONG PERFORMANS NG MGA RESPONDENTE

#### Talahanayan 3

*Antas ng akademikong performans ng mga respondente.*

|                         | Mean            |                 | Overall Mean    | SD               | Interpretasyon   |
|-------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|------------------|------------------|
|                         | Grade 11        | Grade 12        |                 |                  |                  |
| Pangkalatang Performans | 89.67<br>(4.22) | 89.23<br>(4.16) | 89.45<br>(4.19) | 3.198<br>(0.612) | Lubos na Mahusay |

Ipinapakita sa Talahanayan 3 ang antas ng akademikong performans ng mga mag-aaral. Ang mga natuklasan ay nagpapakita na ang performans ng mga mag-aaral sa asignaturang Filipino ay nauuri bilang "lubos na mahusay." Iminungkahi ng mga karaniwang paglihis na ang mga marka ng mag-aaral ay mahigpit na pinagsama-sama sa average, na nagpapakita ng antas ng pagkakapareho. Ito ay nagpapahiwatig na ang performans ng mga mag-aaral ay nananatiling pare-pareho sa isang katulad na antas. Binibigyang-diin nito na ang pagiging kumplikado ng asignaturang Filipino ay hindi humahadlang sa mga mag-aaral na makamit ang matataas na marka sa kurso. Ipinahihiwatig nito na ang mga mag-aaral ay naglalayon para sa natitirang tagumpay.

Ang kasalukuyang mga natuklasan ay umaayon sa pag-aaral na isinagawa ni Capuno (2019), na nagpakita na ang mga respondente ay nakamit ang mataas na antas ng akademikong performans sa Filipino. Gayunpaman, pinabulaanan ng mga resulta ng kasalukuyang pag-aaral ang paratang ni Tana (2021) na karaniwan ang kakayahan ng mga mag-aaral sa wikang Filipino. Ang mga natuklasan ng kasalukuyang pag-aaral ay sumasalungat sa assertion na ito.

### UGNAYAN SA PAGITAN NG SALOOBIN TUNGO SA PAGSULAT NG AKADEMIKONG SULATIN AT AKADEMIKONG PERFORMANS

#### Talahanayan 4

*Pagsubok ng ugnayan sa pagitan ng antas ng saloobin ng mga respondente tungo sa pagsulat ng akademikong sulatin at ng kanilang akademikong performans.*

| Baryabol                | Akademikong Performans  |       |
|-------------------------|-------------------------|-------|
| Pangkalahatang Saloobin | Correlation Coefficient | 0.122 |
| Tungo sa Akademikong    | Sig.(2-tailed)          | 0.107 |
| Sulatin                 | N                       | 175   |

\*Correlation is significant at the 0.05 level.

Sinuri ang kaugnayan ng saloobin sa akademikong pagsulat sa Filipino at akademikong performans ng mga mag-aaral sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. Ang talahanayan 4 ay nagpahiwatig ng isang maliit, positibong mababang relasyon sa pagitan ng akademikong performans at mga saloobin sa akademikong sulatin sa asignaturang Filipino. Gayunpaman, ang relasyon ay natagpuan na hindi mahalaga. Ipinapakita nito na ang mga mag-aaral sa Filipino na masigasig sa akademikong sulatin ay hindi karaniwang garantisadong magtatagumpay sa akademiko. Ang mga saloobin ng mga mag-aaral sa akademikong sulatin sa Filipino ay walang kinalaman sa kanilang akademikong tagumpay.

Ang kasalukuyang mga natuklasan ay sumusuporta sa pananaliksik ni Capuno (2019), na nagsiwalat ng isang baliwala, hindi makabuluhang kaugnayan sa pagitan ng mga negatibong saloobin at pangkalahatang mga saloobin tungo sa akademikong sulatin sa Filipino at performans ng akademiko ng mga mag-aaral. Gayunpaman, pinabulaanan ng kasalukuyang mga natuklasan ang natuklasan ni Ariaso (2020) na ang mga saloobin ng mga mag-aaral sa pag-aaral ng Filipino ay nakaimpluwensya sa akademikong performans ng mga mag-aaral.

## UGNAYAN SA PAGITAN NG SALOOBIN TUNGO SA EKSTENSIBONG PAGBASA AT AKADEMIKONG PERFORMANS

### Talahanayan 5

*Pagsubok ng ugnayan sa pagitan ng antas ng saloobin ng mga respondente tungo sa ekstensibong pagbasa at ng kanilang akademikong performans*

| Baryabol                                              |                         | Academikong Performans |
|-------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------|
| Pangkalahatang Saloobin Tungo sa Ekstensibong Pagbasa | Correlation Coefficient | <b>0.105</b>           |
|                                                       | Sig.(2-tailed)          | <b>0.168</b>           |
|                                                       | N                       | <b>175</b>             |

*\*Correlation is significant at the 0.05 level.*

Ipinapakita sa talahanayan 5 ang kaugnayan sa pagitan ng mga pananaw ng mga mag-aaral hinggil sa ekstensibong pagbasa sa asignaturang Filipino at performans sa akademiko sa mga mag-aaral sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. Natuklasan na may mahinang ugnayan sa pagitan ng akademikong performans at mga saloobin sa ekstensibong pagbasa sa Filipino. Sa pangkalahatan, ang ugnayan ay pabor at katamtaman.

Sa kabilang banda, ang ugnayan ay natuklasan na kulang sa kahalagahan. Ang ebidensya na ipinakita dito ay nagpapakita na ang akademikong pagganap ay hindi kinakailangang tiyak para sa mga mag-aaral sa Filipino na may malakas na interes sa pagbabasa nang higit pa sa kanilang pagkonsumo. Walang ugnayan sa pagitan ng mga pananaw ng mga mag-aaral sa malawak na pagbabasa sa Filipino at sa akademikong tagumpay na kanilang natamo.

Ang kasalukuyang pag-aaral ay sumasalungat kina Mariano et al.,S (2020) sa pamamagitan ng nagpapakita na ang malaking pagbabasa, o pagbabasa nang malawak at nakapag-iisa, ay nagpapabuti sa akademikong performans, partikular na ang pag-unawa sa pagbasa at bokabularyo. Ang pagbabasa ay nagpapataas din ng kakayahan sa wika ng mga mag-aaral, kabilang ang bilis ng pagbasa, bokabularyo, at pag-unawa. Ang ekstensibong pagbasa ay nakatulong sa mga estudyante na maunawaan ang mga alintuntunin ng wika upang maunawaan ang nakasulat na wika sa pamamagitan ng paglalantad sa kanila sa iba't ibang mga teksto at terminolohiya.

## V. CONCLUSION AND RECOMMENDATIONS

Batay sa kabuuang resulta ng pag-aaral, mahihinuha na ang mga mag-aaral sa Senior High School ng Andres Bonifacio College, Inc. ay nagtataglay ng **mataas at positibong saloobin** tungo sa **pagsulat ng akademikong sulatin**, samantalang **katamtaman** naman ang kanilang saloobin sa **ekstensibong pagbasa**, ngunit sa kabila nito ay nananatiling **lubos na mahusay** ang kanilang **akademikong performans** sa asignaturang Filipino. Gayunpaman, ipinakita ng pagsusuring korelasyonal (Spearman rho) na **mahina at hindi makabuluhan** ang ugnayan ng akademikong performans sa parehong saloobin sa pagsulat at saloobin sa ekstensibong pagbasa; kaya't hindi sapat na batayan ang positibong pananaw sa mga gawaing ito upang tiyakin ang mas mataas na marka sa Filipino. Ipinapahiwatig nito na may iba pang salik—tulad ng estratehiya ng pagtuturo, akses sa makabuluhang teksto, pagkakataon sa tuloy-tuloy na pagsasanay, at suportang pangwika sa loob at labas ng silid-aralan—na maaaring mas malaki ang ambag sa pagganap ng mga mag-aaral. Dahil dito, makabuluhang bigyang-diin ang mas **nakakaengganyo at sistematikong programang pampagbasa at pampagsulat** (hal., guided extensive reading, writing workshops, feedbacking at rebisyon, at kontekstuwalisadong materyales) upang higit na mapatatag ang kasanayan at motibasyon ng mga mag-aaral sa wikang Filipino, at sa gayon ay mapanatili at mapahusay pa ang kanilang akademikong tagumpay

Magpatupad ng nakabalangkas na Programang Ekstensibong Pagbasa (Extensive Reading Program) sa Filipino (hal., 15–20 minuto kada araw o 1–2 beses/linggo), na may malayang pagpili ng babasahin ayon sa interes at antas ng mag-aaral upang tumaas ang motibasyon at gawi sa pagbasa. Palawakin at iakma ang mga babasahing Filipino (maikling kuwento, sanaysay, nobela, komiks, feature articles, lokal na panitikan, kontemporaryong teksto) upang mas maging kaaya-aya at makabuluhan ang pagbabasa, lalo na sa mga mag-aaral na mas sanay sa Ingles. Gamitin ang “reading logs” at book talks (maikling pagbabahagi/presentasyon ng nabasa) bilang magaan ngunit tuloy-tuloy na mekanismo ng pagsubaybay, hindi para parusahan kundi para itaguyod ang accountability at interes. Ipatupad ang proseso ng pagsulat (process writing): (a) pagbuo ng ideya, (b) balangkas, (c) unang burador, (d) peer/teacher feedback, (e) rebisyon, at (f) final output—upang mapalakas pa ang kalidad ng akademikong sulatin, hindi lang ang saloobin sa pagsulat. Maglunsad ng regular na “writing workshops/clinics” sa Filipino (hal., isang beses kada buwan) na tutuon sa karaniwang hamon: organisasyon ng ideya, wastong gramatika, bantas, cohesion/coherence, at akademikong estilo. Paigtingin ang bokabularyo at terminolohiyang akademiko sa pamamagitan ng “word bank,” semantic mapping, at kontekstuwalisadong talasalitaan kada aralin upang mabawasan ang limitadong bokabularyo na nakaaapekto sa pagbasa at pagsulat. Linangin ang “feedback culture”: gumamit ng malinaw na rubrics, halimbawa ng mahusay na output (exemplars), at tiyak na komento (strengths + next steps) upang maging mas epektibo ang rebisyon at mas mabawasan ang takot sa pagkakamali. Magbigay ng interbensiyon sa mga mag-aaral na may katamtaman/mababang gawi sa pagbasa (small-group coaching, guided reading, peer tutoring), sapagkat ang katamtamang saloobin sa ekstensibong pagbasa ay indikasyong kailangan pa ng suportang pangmotibasyon at pangkasanayan. Isama ang digital at multimodal na teksto sa Filipino (artikulo online, e-book, podcast transcripts, infographics) upang iangkop ang pagbasa sa interes at learning style ng Senior High School learners.

#### ACKNOWLEDGMENT

Lubos na nagpapasalamat ang mga awtors ng pag-aaral sa lahat ng mga indibiduwal na nagkaroon ng malaking ambag lalong-lalo na sa mga mag-aaral bilang mga kalahok sa pag-aaral maging ang mga tagasuri sa mga sulatin ng mga mag-aaral.

#### REFERENCES

- [1] Ariaso, R. N. (2020). *Factors of learning in Filipino and students' secondary education performance in Eastern Visayas Philippines*. *PalArch's Journal of Archaeology of Egypt/Egyptology*, 17(6), 8212–8227.
- [2] Augusto, W. (2022). Correlation of students' level of reading comprehension in Filipino language and self-esteem. *Journal of Education and Innovation*, 24(2), 345–359.
- [3] Bhat, A. (n.d.). *Descriptive correlational: Descriptive vs correlational research*. QuestionPro. (Retrieved January 20, 2026).
- [4] Caluscusan, [Inisyal]. (2022). *[Pamagat ng pag-aaral tungkol sa hamon sa asignaturang Filipino at exposure sa Ingles]*. [Journal/Institution].
- [5] Capuno, R. (2019). Attitude and academic performance of selected junior high school students in Filipino. *Ascendens Asia Journal of Multidisciplinary Research Abstracts*, 3(1).
- [6] Creswell, J. W., & Guetterman, T. C. (2019). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (6th ed.). Pearson.
- [7] Mariano, E. M., Del Rosario, C. A., Bensurto, S. A., Hernandez, M. M., Laroya, E. R., & Llante, A. T. M. (2020). *Using extensive reading in improving reading speed and level of reading comprehension of students*. Polytechnic University of the Philippines.
- [8] Microsoft Corporation. (n.d.). *Microsoft Excel* [Computer software]. Microsoft.
- [9] Rebato, [Inisyal]. (2024). *[Pamagat ng pag-aaral tungkol sa saloobin sa wikang Filipino]*. [Journal/Publisher].
- [10] Tana, N. R. (2021). Factors influencing the level of Filipino language proficiency among secondary students. *Interdisciplinary Journal of Applied and Basic Subjects*, 1(12), 1–12.
- [11] Torres, [Inisyal]. (2019). *[Pamagat ng sanggunian tungkol sa pagbabasa at paglinang ng kaalaman]*. [Journal/Publisher].
- [12] Totto, [Inisyal]., & Ramos, [Inisyal]. (2021). *[Pamagat ng pag-aaral tungkol sa hamon sa pagsulat ng akademikong sulatin]*. [Journal/Institution].
- [13] Urbano, C. M., Gumangan, M. A., Gustilo, L., & Capacete, M. P. A. (2021). Reading and writing needs of senior high school students: The case of Filipino students in the Philippines. *Modern Journal of Studies in English Language Teaching and Literature*, 3(1), 140–166. <https://doi.org/10.56498/31202154>